

Emergència sanitària

La vacunació no serà comparable a d'altres i caldrà una logística complexa

Experts en salut global creuen que el sèrum de Pfizer no arribarà als països pobres

MARTA RICART
Barcelona

La vacunació contra la Covid-19 no té precedents i exigeix uns plans i una logística diferents de les immunitzacions fetes fins ara, asseguren els experts consultats. A més a més, aspectes de les vacunes com la que assagen Pfizer i BioNTech, que cal desar congelades i s'administren en dues dosis, compliquen que la vacunació sigui tan ràpida i universal com molts esperen.

El ministre de Sanitat, Salvador Illa, va anunciar que a començaments del 2021 es confia començar a administrar la vacuna de Pfizer a 10 milions de persones. Segurament serà a més grans de 65 anys i personal sanitari. El Govern espanyol s'ha posat a preparar la vacunació, però encara no se sap com serà. Que la vacuna de Pfizer s'hagi de mantenir a -75°C ha fet que es qüestionin com i on es podrà administrar, atès que necessita ultracongeladors, que només acostumen a ser als laboratoris. Un portaveu de Pfizer va explicar que la companyia té previst com "enviar els vials congelats al punt de vacunació en el moment necessari". Ha creat contenidors, com ara maletes de menys de 32 quilos, amb capacitat per entre 195 i 975 vials i que utilitzen gel sec. La temperatura es mantindrà 10 dies. Les maletes es controlaran amb GPS i sensors i seran reutilitzables. Això resolldria, segons la farmacèutica, l'emmagatzematge als punts de dosificació. Amb tot, ha indicat que hi ha diversos ultracongeladors al mercat. També ha recordat que els seus contractes seran amb els governs, de manera que subministrarà les dosis segons els llocs de vacunació que li designin. Pfizer creu que la vacunació es podrà fer en centres de salut, hospitals o farmàcies. La companyia defensa la seva experiència i que té una àmplia cadena de subministrament.

Malgrat la preparació de la indústria, Rafael Vilasanjuan, director d'anàlisi i desenvolupament a ISGlobal, centre d'investigació de Barcelona impulsat per La Caixa, i que va ser secretari general de Metges sense Fronteres, opina que la de

Un home toca el gel sec que caldrà fer servir a les instal·lacions de Dry Ice Nationwide, a Reading (Anglaterra)

Pfizer "segurament no serà una vacuna per a l'Àfrica, Sud-amèrica o altres regions amb països en desenvolupament". Explica que l'aliança internacional Gavi per portar vacunes (també la de la Covid-19) als països que no les poden pagar descartar invertir en vials que comportin ultrafred, ja que creu que seria difícil distribuir-los en moltes zones (la de l'ebola en requeria, però no va ser una vacunació mundial). Vilasanjuan recorda que, a més, algunes de les vacunes, com ara les de Pfizer o Moderna, fan servir una nova tecnologia que ja fa més difícil produir-les a gran escala i arreu.

A l'epidemiòleg Pedro Alonso, director del Programa Mundial de Malària de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) i que va impulsar una vacuna contra aquesta infecció a l'Àfrica, també li preocupa l'equi-

La UE aprova la compra a Pfizer

■ La Comissió Europea va aprovar ahir el contracte per comprar 300 milions de vacunes a les farmacèutiques Pfizer i BioNTech. L'acord preveu la compra de 200 milions de dosis i una opció per a 100 milions més, que es començaran a facilitar abans que s'acabi l'any, si reben l'autorització preceptiva, segons ha indicat Pfizer. Les fabricarà BioNTech a Alemanya i Bèlgica i espera poder produir 1.300 milions de dosis al llarg del 2021. Amb aquest pas, Brussel·les espera ara la resposta dels

estats membres interessats, que tenen cinc dies per assenyalar l'interès, i tot seguit firmarà oficialment el contracte. "L'acord s'ha conclòs amb l'objectiu de cobrir tots els estats membres interessats". Per la seva part, la comissària europea de Salut, Stella Kyriakides, va advertir sobre la creació de falses expectatives, i ha recordat que "fins i tot quan hi hagi vacuna caldrà continuar amb les mesures de protecció fins que la vacunació arribi a una part significativa de la societat", va dir. / Jaume Masdeu

tat en la distribució. I a més adverteix que cal "gestionar bé les expectatives". Apunta que la rapidesa amb què avui s'aconsegueixen fàrmacs no té precedent, però que cal saber totes les dades, la seguretat i eficàcia, veure quant redueix la replicació viral, en quina població és més eficaç... I, després, autoritzar-la i planificar la vacunació començant pel col·lectiu en què és més eficaç. Com que és probable que hi hagi diverses vacunes caldrà preveure quina seria més adequada per a cada col·lectiu. Aquesta necessitat de planificació la comparteix Vilasanjuan, que afegeix que, per exemple, no se sap com funcionarà la vacuna en les diferents edats.

Alonso creu que per a la de la Covid-19 no valen els mecanismes de vacunació que hi ha vigents; "no serà una vacunació automàtica", diu,

Pfizer ha dissenyat unes maletes per transportar i guardar el seu producte, que s'ha de mantenir a -75°C

o sigui que per tot això veu difícil que es pugui començar a injectar en qüestió de setmanes.

No s'ha vacunat mai tantes persones (a més a més, usualment es vacunen nens, i ara primer serien adults), en terminis tan curts com es vol fer, gairebé a contrarellotge, per frenar la propagació del virus. Això tampoc no serà instantani, indica Fernando Moraga-Llop, vicepresident de l'Associació Espanyola de Vacunologia. La vacuna en dues dosis, probablement separades per tres setmanes, afegeix complicació logística, i retarda l'efectivitat de la immunització a unes cinc setmanes després de la primera injecció. Moraga-Llop estima que caldrà vacunar almenys un 50% de la població per aconseguir immunitat de grup.

EsadeECPol, un grup d'estudis dirigit per Toni Roldan, ha fet una projecció entorn a qui s'hauria de vacunar primer. Dos investigadors d'Oxford i la Universitat Paris-Dauphine proposen que els països defineixin zones vermelles i verdes segons hi hagi molta o poca incidència del coronavirus. A les vermelles proposen de vacunar primer el personal sanitari o els més grans de 65 anys, però a les verdes proposen que sigui qui es desplaça entre zones diferents i qui per la seva feina hagi d'interactuar amb moltes persones, a fi d'evitar així els contagis o importar-los. ●

Rússia reclama atenció per al seu injectable i diu que és eficaç en un 92%

GONZALO ARAGONÉS
Moscou. Corresponsal

Rússia es va posar al capdavant en la cursa per trobar la cura del coronavirus quan l'11 d'agost va registrar la primera vacuna del món, a què va posar un nom mític: Sputnik V. Ara, en la tercera fase dels assajos en humans, no vol perdre pistona. Dos dies després que es comunicés que la vacuna de la

nord-americana Pfizer i l'alemanya BioNTech és un 90% eficaç, el laboratori rus Gamelei anunciava que la seva ho és en un 92%.

Aquesta xifra es desprèn de "els primers anàlisis de les dades provisionals de la vacuna Sputnik V durant la tercera fase d'assajos", deien ahir en una nota el Centre Gamaléi i el Fons d'Inversions Directes de Rússia, que la desenvolupen.

Aquesta alta eficàcia de la Sputnik V –el nom recorda el primer satèl·lit artificial– es va obtenir en una investigació amb més de 16.000 voluntaris 21 dies després de rebre la primera dosi de la vacuna (a dues preses) o un placebo. "Després de la segona dosi, el percentatge d'eficàcia és d'un 92%".

Els primers voluntaris van rebre la vacuna al setembre, i va ser personal de les anomenades "zones vermelles" dels hospitals russos. Hi van participar 29 centres sanitaris. La primera dosi la van rebre 20.000 voluntaris. La segona, 16.000.

Durant els assajos "no es van detectar efectes secundaris inesperats", tret d'"efectes transitoris com ara dolor al lloc d'inoculació de la vacuna", afegeix el comunicat. Els participants continuaran en obser-

Avui en fase 3 d'assajos en humans, l'Sputnik V ha estat la primera vacuna registrada al món

vació durant sis mesos, moment que es publicaran els resultats definitius.

Actualment Rússia també pateix els efectes de la segona onada de la Covid-19. Moscou, epicentre aquí de la pandèmia, mira d'evitar el confinament, però ha incrementat les restriccions. Aquesta setmana ha anunciat el tancament de bars, discoteques i tota mena de lleure nocturn fins al 15 de gener. Rússia

és el cinquè país del món en nombre d'infectats, amb 1,8 milions. Els morts superen els 31.000.

Els russos posen les esperances en l'Sputnik V. Però no són els únics. La tercera fase dels assajos clínics d'aquesta vacuna també es du a terme a Bielorússia, Veneçuela, la Unió dels Emirats Àrabs i alguns altres països. El ministre de Sanitat, Mikhail Murayko, va anunciar ahir que Turquia està interessada a fabricar dosis de la vacuna. Des de la Xina, la farmacèutica Tibet Rhodiola va anunciar un acord per produir, vendre i provar la vacuna russa a la Xina.

El 15 d'octubre el president rus, Vladimir Putin, va anunciar el registre d'una segona vacuna russa, l'ÉpiVakKorona, desenvolupada pel laboratori Vektor. ●